

[Erik Hansen (Ålborg amt).]

arbejde, som er blevet gennemført, og som endte med enighed i udvalget, forudsatte, at ministeren havde forståelse for de synspunkter, udvalget fremførte. Vi står altså nu med forslag til en lovgivning, som udvalget har gennemdrøftet; ministeren har stillet en lang række ændringsforslag, og alt er sket i den største enighed.

Jeg er i øvrigt stort set enig med de øvrige ordføreres synspunkter, men enkelte ting vil jeg gerne fremføre. Det siges i betænkningen, at man i fremtiden i ansættelsespolitikken på Grønland må lægge stærkere vægt på åremålsansættelser, end man hidtil har gjort. Jeg tror, at når det drejer sig om det nye i de danske tjenestemandsløve, som her overføres til grønlandske forhold, er netop åremålsansættelsen en ting, som i allerhøjeste grad burde finde anvendelse i Grønland.

En anden ting, der foreslås, nemlig at hele Grønland stort set gøres til ét ansættelsesområde, anser jeg også for et gode. Må jeg her føje den lille ting til, at i Grønland har man jo som her i landet en stedtillægsordning, men her i Danmark har man den stedtillægsordning, at jo mere øde man bor, des mindre er stedtillægget; i den grønlandske lovgivning er der det gode, at jo længere ude man bor også efter grønlandske forhold, des mere får man i stedtillæg. Et spørgsmål, som vi ikke i tilstrækkeligt omfang har fået gennemdrøftet, er dette, at på de mest øde lokaliteter i Grønland findes der nok særlig belastende opgaver, som måske burde honoreres højere, end tilfældet er.

Af det oprindelig fremsatte pensionsforslag fremgik det, at de udsendte kunne pensioneres ved 55 års alderen og dermed være definitivt pensionerede. I lovforslaget, som det nu foreligger gennemarbejdet, altså med de foreslåede ændringer, fastholdes det, at bliver man pensioneret ved 55 års alderen, er man pligtig til overgang til tjeneste i Danmark. Jeg tror, det er heldigt af flere grunde; dels kan en 55 års pensionsret på mange virke lidt uheldig, men jeg tror også, at adskillige af det stedse stigende antal unge, der tager fra Grønland til Danmark til fortsat uddannelse, ligesom føler, at tjeneste på Grønland magter de ikke mere. Jeg tror, der ligger store opgaver til den pensionerede 55-årige, store opgaver i form

af at føre uddannelsen for grønlandere videre her i landet.

Må jeg sige om det, der var det store spørgsmål ved denne lovgivning, økonomien i den, den løn, som skulle udbetales til de enkelte efter indplacering, at for det første bliver der jo her parallelitet med vor tjenestemandsløvgivning af 1969, men man følte fra mange sider, bl. a. i det radikale venstre, at den disponible løn, der blev udbetalt til tjenestemænd, uanset om det var udsendte eller det var grønlandske tjenestemænd, som følge af, at der ikke er indført skat i Grønland på nuværende tidspunkt, måtte føles meget voldsom. Efter den enighed, som nu er opnået, bliver den disponible løn ikke så voldsom, idet udbetalingsstidspunkterne udstrækkes for sidste termins vedkommende til det tidspunkt — formentlig den 1. april 1973 — hvor en skattelovgivning træder i kraft på Grønland.

Jeg tror, det er meget heldigt, bl. a. fordi man, som andre ordførere har været inde på, skal være umådelig forsigtig og passe på ikke at skabe for stor spændvidde i lønnen blandt dem, som er beskæftiget på Grønland. Hermed tænker jeg på den ene side på den grønlandske arbejder, uanset om han arbejder i statens tjeneste på Grønland, i kommunernes tjeneste på Grønland eller i det spirende og forhåbentlig voksende frie grønlandske erhvervsliv, og på den anden side på de udsendte tjenestemænd.

Jeg har tidligere gjort nogle bemærkninger om de udsendte, om deres særlig vanskelige arbejdsvilkår, vilkår, der er stigende vanskelige, efterhånden som de kommer langt væk fra de mest beboede områder på Grønland. Jeg føler, at det, man er nået til, er rimeligt og rigtigt som en overgangsordning for den grønlandske tjenestemandsløvgivning.

Må jeg så føje en enkelt ting til; det gælder et spørgsmål, som ofte har været diskuteret, stærkest vel på Grønland, men ofte også hernede, nemlig spørgsmålet om fødestedskriteriet og om dispensationsnævnet. Her er man ikke i udvalget nået til enighed, i hvert fald ikke til nogen besluttende enighed, men det er dog i betænkningen nævnt, at det henstår, og det står næsten direkte, at man i og for sig forventer, at det nyvalgte grønlandske landsråd tager problemerne op til vurdering; så afventer vi, om det nye